

Beslutsunderlag

Styrelsen 2023-02-20
Diarienummer 0065/22

Handläggare

Anders Söderberg, vice vd
Peter Öste, verksamhetscontroller
Telefon: 031-368 54 64
E-post: anders.soderberg@gshab.goteborg.se

Verksamhetsplan 2023

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Verksamhetsplan 2023 med tid- och arbetsplan 2023 för Göteborgs Stadshus AB fastställs.
2. Vd får, i enlighet med detta beslutsunderlag, i uppdrag att slutföra upphandling och teckna avtal för styrelseutbildning för mandatperioden 2023–2026.

Sammanfattning

Göteborgs Stadshus AB (Stadshus) har utifrån kommunfullmäktiges budget för 2023, ägardirektiv, bolagsordning och andra relevanta styrande dokument, tagit fram ett förslag till verksamhetsplan (bilaga 1) för moderbolagets verksamhet 2023. Förslaget innehåller en analys av de förutsättningar som givits i stadens budget och vilka uppdrag Stadshus ansvarar för samt tidplan för rapportering av uppdragen. Verksamhetsplanen omfattar moderbolagets verksamhet. För filialen Gothenburg European Office (GEO) i Bryssel beslutar kommunstyrelsen årligen om en egen handlingsplan.

I kommunfullmäktiges budget för 2023 (KF 2022-11-24 § 5) angavs ett antal olika mål som ska gälla för stadens nämnder och styrelser. Därefter har kommunfullmäktige den 26 januari 2023 (KF 2023-01-26, handling 2023 nr 268) beslutat att återremittera ärendet *Fördelning av ansvar för kommunfullmäktiges budgetmål till kommunstyrelsen*. Den 8 februari 2023 beslutade kommunstyrelsen (KS 2023-02-08 handling 2.2.7) om fördelning av de mål som angivits i kommunfullmäktiges budget. Styrelsen kommer ges möjlighet att värdera förslag till hur bolaget ska ta sig an de mål som fördelats till Stadshus i samband med delårsrapport mars.

I ärendet föreslås även att styrelsen ger vd i uppdrag att slutföra upphandling och teckna avtal för styrelseutbildning för mandatperioden 2023–2026.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån de tre dimensionerna. Dimensionerna behandlas där det är relevant i verksamhetsplanens olika delar.

Bilagor

1. Verksamhetsplan 2023 för Göteborgs Stadshus AB
2. Tid- och arbetsplan 2023

Ärendet

Ärendet utgör förslag till verksamhetsplan 2023 för bolaget Göteborgs Stadshus AB som är moderbolag för Göteborgs Stads bolagskoncern. I förslaget ingår Göteborgs Stads verksamhet vid bolagets filial i Bryssel.

Beskrivning av ärendet

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll § 10 ska nämnd/bolagsstyrelse ska årligen upprätta en verksamhets-/affärsplan. Arbetet med att ta fram denna verksamhets-/affärsplan ska inledas snarast efter det att kommunfullmäktige beslutat om budget för nästkommande år och ska därefter fastställas av nämnd/bolagsstyrelse senast i februari månad.

I kommunfullmäktiges budget för 2023 (KF 2022-11-24 § 5) angavs ett antal olika mål som ska gälla för stadens nämnder och styrelser. Därefter har kommunfullmäktige den 26 januari 2023 (KF 2023-01-26, handling 2023 nr 268) beslutat att återremittera ärendet *Fördelning av ansvar för kommunfullmäktiges budgetmål till kommunstyrelsen*.

Den 8 februari 2023 beslutade kommunstyrelsen (KS 2023-02-08 handling 2.2.7) om fördelning av de mål som angivits i kommunfullmäktiges budget.

Styrelsen kommer ges möjlighet att värdera förslag till hur bolaget ska ta sig an de mål som fördelats till Stadshus i samband med delårsrapport mars.

Styrelseutbildning

Stadshus har enligt ägardirektiv ansvar för planering och genomförande av insatser för att höja bolagsstyrelsernas generella kompetens. Förberedelse och upphandling av styrelseutbildning för mandatperioden 2023–2026 inleddes under 2022. Vid styrelsens sammanträde 2022-11-21 lämnades information om upplägg och status för mandatperiodens utbildning. Styrelseutbildningen är planerad i samråd med stadsledningskontoret i syfte att koppla an till den grundläggande politikerutbildning som stadsledningskontoret genomför under våren 2023. Styrelseutbildningen kommer erbjudas samtliga politiker i bolagens styrelser och genomförs med planerad start efter sommaren 2023.

Externt utbildningsföretag upphandlas för delar av styrelseutbildningen. Upphandlingen är i sitt slutskede. Kostnaden för styrelseutbildningen har bedömts rymmas inom Stadshus budget 2023, vilken styrelsen fattade beslut om vid sammanträdet 2022-12-14. Den uppskattade volymen under avtalstiden är cirka tre miljoner kronor även om offertförfrågan inte ger någon volymgaranti. Avrop sker löpande under perioden och avtalstid är enligt offertförfrågan 4 år (omfattar mandatperioden).

Enligt styrelsens arbetsordning (avsnitt B) ska ingående av sedvanliga avtal överstigande 500 000 kronor eller med löptid överstigande 3 år underställas styrelsen. I ärendet föreslås att styrelsen ger vd i uppdrag att slutföra upphandlingen och teckna avtal för styrelseutbildning för mandatperioden 2023–2026.

Eva Hessman

Vd, Göteborgs Stadshus AB

Verksamhetsplan 2023

Göteborgs Stadshus AB

2023-02-20

Innehåll

1	Inledning	3
2	Förutsättningar enligt kommunfullmäktiges beslut om budget för 2023.....	4
2.1	Kommunfullmäktiges mål för Stadshus för 2023	4
2.2	Kommunfullmäktiges uppdrag för Stadshus för 2023.....	5
2.3	Kommunfullmäktiges inriktning för ekonomi.....	6
2.4	Övriga återstående uppdrag	7
3	Förutsättningar enligt ägardirektiv.....	9
3.1	Stadshus uppdrag enligt ägardirektiv.....	9
3.2	Uppdrag och utveckling utifrån ägardirektiv	11

1 Inledning

Göteborgs Stadshus AB (Stadshus) har utifrån kommunfullmäktiges budget för 2023, ägardirektiv, bolagsordning och andra relevanta styrande dokument, tagit fram ett förslag till verksamhetsplan för bolagets verksamhet. Verksamhetsplanen ger en mer konkretiserad bild (än bolagets budget) av hur bolaget kommer ta sig an grunduppdrag och de mål och uppdrag som riktats till bolaget i kommunfullmäktiges budget. Verksamhetsplanen omfattar endast moderbolagets verksamhet.

Enligt Göteborgs stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll ska nämnd/bolagsstyrelse förutom budget även årligen upprätta en verksamhets-/affärsplan. Arbetet med att ta fram denna verksamhets-/affärsplan ska inledas snarast efter det att kommunfullmäktige beslutat om budget för nästkommande år och ska därefter fastställas av nämnd/bolagsstyrelse senast i februari månad.

Handlingsplan för filialen Gothenburg European Office (GEO) i Bryssel

Denna verksamhetsplan omfattar inte Stadshus filial GEO i Bryssel. För GEO beslutar kommunstyrelsen årligen en handlingsplan - *Göteborgs Stads handlingsplan för europeisk omvärlds- och intressebevakning*. Handlingsplanen utgör en övergripande bedömning av vilka politiska processer inom EU som är särskilt viktiga för staden och dess samarbetsorganisationer att följa och påverka under året i Bryssel. Handlingsplanen för 2023 väntas beslutas av kommunstyrelsen i april 2023.

2 Förutsättningar enligt kommunfullmäktiges beslut om budget för 2023

2.1 Kommunfullmäktiges mål för Stadshus för 2023

I kommunfullmäktiges budget för 2023 (KF 2022-11-24 § 5) angavs ett antal olika mål som ska gälla för stadens nämnder och styrelser. Därefter har kommunfullmäktige den 26 januari 2023 (KF 2023-01-26, handling 2023 nr 268) beslutat att återremittera ärendet *Fördelning av ansvar för kommunfullmäktiges budgetmål till kommunstyrelsen*.

Den 8 februari 2023 beslutade kommunstyrelsen (KS 2023-02-08 handling 2.2.7) om fördelning av de mål som angivits i kommunfullmäktiges budget.

Styrelsen kommer ges möjlighet att värdera förslag till hur bolaget ska ta sig an de mål som fördelats till Stadshus i samband med delårsrapport mars.

I tabellen nedan listas samtliga mål som fördelats till Stadshus och vilken nämnd eller styrelse som är huvudansvarig för dessa mål. Stadshus är huvudansvarig för ett mål och ansvarig för ytterligare sex mål tillsammans med alla nämnder och styrelser i staden.

Mål	Huvudansvarig (H)/Ansvarig (A)
Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika	H: Kommunstyrelsen A: Alla nämnder och styrelser
Göteborg ska bli en mer jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ger likvärdiga möjligheter oberoende av kön	H: Nämnden för demokrati och medborgarservice A: Alla nämnder och styrelser
Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.	H: Miljö- och klimatnämnden A: Alla nämnder och styrelser
Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras.	H: Kommunstyrelsen A: Alla nämnder och styrelser
Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska	H: Kommunstyrelsen A: Alla nämnder och styrelser
Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål	H: Nämnden för inköp och upphandling A: Alla nämnder och styrelser
Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.	H: Kommunstyrelsen och Stadshus A: Alla nämnder och styrelser

Tabell 1 - Kommunfullmäktiges mål fördelade till Stadshus

2.2 Kommunfullmäktiges uppdrag för Stadshus för 2023

I kommunfullmäktiges budget för 2023 har tre uppdrag tilldelats Stadshus. Samtliga av dessa uppdrag har tilldelats samtliga nämnder och styrelser i staden. Uppdragen ska genomföras under året. I tabellen nedan listas Stadshus uppdrag och bolagets bedömning av uppdraget och förslag på återrapportering.

Uppdrag	Stadshus bedömning
Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer och genomföra utbildningar om tillitsbaserat ledarskap.	I Stadshus är vice vd den enda operativa chefen för verksamheten. Rollen bedöms ha mycket goda organisatoriska förutsättningar och ingår i stadsledningskontorets ledningsgrupp och i ledarforum där samtliga förvaltnings- och bolagschefer ingår. Detta medför att rollen omfattas av den ledarskapsutveckling som genomförs. Stadshus bedömer därför att det saknas behov för bolaget av att genomföra särskilda förändringar som uppdraget och inriktningarna under budgetområdet anger. Uppdraget kommer därför återrapporteras och avslutas i samband med delårsrapport mars.
Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att arbeta för att andelen arbetade timmar som utförs av timanställda inte överstiger fem procent.	Stadshus har inga timanställda och bedöms inte behöva ha det under 2023. Stadshus bedömer därför att det saknas behov för bolaget av att genomföra särskilda förändringar som uppdraget och inriktningarna under budgetområdet anger. Uppdraget kommer därför återrapporteras och avslutas i samband med delårsrapport mars.
Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att aktivt arbeta med hållbarhetsperspektiven i budget- och uppföljningsprocesser. Detta gäller även jämställdhetsperspektivet och framför allt i investeringsbudgetar.	Enligt Stadshus ägardirektiv ska bolaget bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att i sin verksamhet bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete. Det ska även vara föredöme i jämställdhetsarbetet. Utifrån bolagets ägardirektiv är vikten av hållbarhetsperspektiv i moderbolagets budgetprocess begränsad. Däremot är hållbarhetsperspektivet ett viktigt perspektiv i Stadshus ansvar för uppsikt och uppföljning av bolagens verksamhet och ekonomi. Bolaget behöver här samverka med stadsledningskontoret och Miljö- och klimatanmännen om hur uppdraget påverkar befintlig budget- och uppföljningsprocess, rollfördelning och ansvar i syfte att undvika dubbelarbete. Återrapportering görs i delårsrapport mars och augusti till styrelsen.

Tabell 2- Uppdrag från kommunfullmäktiges budget 2023 som omfattar Stadshus.

2.3 Kommunfullmäktiges inriktning för ekonomi

Av de inriktningar som anges för ekonomi i kommunfullmäktiges budget har Stadshus identifierat tre som särskilt kan kopplas till bolagets uppdrag, sett utifrån ägardirektiv och bolagsordning. Stadshus bedömning av hur bolaget påverkas av inriktningarna framgår nedan. De tre inriktningar som särskilt kan kopplas till bolagets uppdrag är:

- Restriktiva vid anställning av personal som arbetar med administration och ledningsarbete
- Förbättrad investeringsstyrning
- Utdelning från Stadshus

Restriktiva vid anställning av personal som arbetar med administration och ledningsarbete

Kommunfullmäktiges budget anger att nämnder och styrelser ska vara mycket restriktiva vid anställning av personal i yrkesgrupper som arbetar med administration och ledningsarbete. Vidare ska åtgärder ska vidtas för att begränsa nya och utvidgade uppgifter som medför administrativt arbete. Nämnder och styrelser uppmanas också att samarbeta för att minska administrationens omfattning i syfte att åstadkomma en mer effektiv administration och kommunikation. Slutligen anges att arbete utfört av konsulter ska minska.

Stadshus bedömning

Stadshus är mycket restriktiva med utökning av antalet tjänster i bolaget och har jämfört med 2019 minskat antalet anställda (inklusive filialen Gothenburg European Office) från 15,5 till 14 personer. Samverkan och samarbete med stadsledningskontoret sker löpande inom en mängd olika områden för att effektivisera processer och undvika dubbelarbete. Stadshus har gjort en intern ersättningsrekrytering för ekonomichef (pensionsavgång) och till följd av det kommer en ersättningsrekrytering genomföras under året.

Förbättrad investeringsstyrning

Enligt kommunfullmäktiges budget för 2023 måste investeringsstyrningen förbättras väsentligt. Investeringarna måste bli jämförbara och prioriteringsbara mellan såväl olika nämnder som bolag. Nya infrastrukturprojekt ska belysas utifrån ett nyttokostnadsperspektiv inklusive klimatpåverkan och social hänsyn. Uppföljning av bolagens investeringar görs i samband med Stadshus delårsrapportering. Det är också ett av flera fokusområden för Stadshus vid ägardialoger med de direktunderställda bolagen. En investering kan vara en fråga av principiell beskaffenhet som Stadshus enligt ägardirektiv har att yttra sig över inför kommunfullmäktiges ställningstagande.

Stadshus bedömning

Bolaget behöver här samverka med stadsledningskontoret hur inriktningen för förbättrad investeringsstyrning påverkar befintlig budget- och uppföljningsprocess, rollfördelning och ansvar. För Stadshus blir investeringsstyrning också aktuell i och med att vissa bolag i koncernen kommer behöva redovisa hur stor del deras verksamhet som är förenlig EU:s Taxonomiförordning, vilket inkluderar nuvarande och framtida investeringar.

Utdelning från Stadshus

I kommunfullmäktiges budget ingår beslut om på utdelning på 315 miljoner kronor för år 2023 från Stadshus. Vidare anger budgeten att utdelningen bedöms kunna minska, sett över hela mandatperioden och att exakt hur en långsiktigt hållbar utdelningsnivå ska se ut kommer att studeras och antas under mandatperioden.

Att omhänderta kravet på utdelning är en del av Stadshus uppdrag om finansiell samordning av koncernen. Utdelningskraven är också långsiktigt kopplat till det uppdrag (se kapitel 2.4 Återstående uppdrag som tilldelats i och utanför tidigare budgetbeslut) som kommunfullmäktige riktat till Stadshus om att ta fram ett långsiktigt hållbart finansiellt ramverk för Stadshuskoncernen.

Stadshus bedömning

Inriktningen bedöms till stor del vara omhändertagen genom de två uppdrag om finansiellt ramverk och kapitalstruktur som Stadshus arbetat med under 2022. I januari 2023 återrapporterades uppdragen till Stadshus styrelse. Om kommunfullmäktige beslutar enligt Stadshus förslag kommer implementering av detta ske under 2023.

2.4 Övriga återstående uppdrag

I Stadshus budget redovisades bolagets samtliga pågående uppdrag som tilldelats bolaget i och utanför tidigare budgetbeslut eller ifrån den egna styrelsen. Dessa listas även i verksamhetsplanen. Tabellerna nedan visar de uppdrag som fortfarande är pågående och plan för hur de ska slut- eller återrapporteras under 2023. Totalt har Stadshus elva återstående uppdrag. Av dessa beräknas samtliga utom ett slutrapporteras och avslutas under första kvartalet 2023. Stadshus har inga utestående uppdrag från styrelsen med återrapportering 2023.

Återstående uppdrag som tilldelats i tidigare budgetbeslut	Ursprung	Kommentar
Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att genomföra en genomlysning och föreslå förändringar av bolagens kapitalstruktur.	KF budget 2022	Delrapporterats januari 2023. Slutredovisning efter kommunfullmäktiges ställningstagande till delrapportering.
Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att ta fram ett långsiktigt hållbart finansiellt ramverk för Stadshuskoncernen.	KF budget 2022	Slutrapporteras i årsrapport för 2022.
Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att fortsatt genomföra försäljning av hela, eller delar av, bolag samt mark- och fastighetsinnehav inom koncernen med beaktande av krav på utdelning och koncernbidrag	KF budget 2022	Avslutas i samband med årsrapport för 2022.
Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att genom uppföljningar säkerställa att ombildningar inom AB Framtiden och dess dotterbolag genomförs.	KF budget 2022	Slutrapporteras i årsrapport för 2022.
Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att säkerställa att kommunfullmäktiges uppdrag till bolagsklustren följs upp och återredovisas i årsredovisningen för Göteborgs Stadshus AB.	KF budget 2022	Slutrapporteras i årsrapport* för 2022.
Nämnder och styrelser får i uppdrag att genomföra ett långsiktigt strategiskt effektiviseringsarbete för att frigöra resurser inom staden.	KF budget 2022	Slutrapporteras i årsrapport för 2022.

Återstående uppdrag som tilldelats i tidigare budgetbeslut	Ursprung	Kommentar
Samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att bedriva ett digitalt effektiviseringsarbete under hela planperioden.	KF budget 2020	Slutrapporteras i årsrapport för 2022.

Tabell 3 - Pågående uppdrag för Stadshus som tilldelats i tidigare budgetbeslut av kommunfullmäktige

* Återredovisning i årsrapporten bedöms vara mer lämplig sett till den ordinarie uppföljningsprocessen för uppdrag. Syftet med årsredovisningen är primärt att redovisa bolagets ekonomiska resultat och ställning.

Återstående uppdrag som tilldelats utanför budgetbeslut	Ursprung	Kommentar
Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att förbereda och genomföra energieffektiviserande och energibesparande åtgärder i syfte att minska energiförbrukningen och effektbehovet inför vintern 2022/23.	Beslutat i KF 2022-10-27	Slutrapporteras i årsrapport för 2022.
Göteborgs Stadshus AB ska, inom ramen för stadens uppföljningsstruktur, löpande åiterrapportera till kommunfullmäktige hur [Göteborg Energis] försäljningsprocess av Tuve 9:59 fortskrider.	Beslutat i KF 2021-02-25	Slutrapporteras i årsrapport för 2022.
Göteborg Stadshus AB och Göteborg Energi AB får i uppdrag att ta fram en färdplan för verksamheten så att en nedläggning av Rosenlundsverket blir möjlig till år 2040–2045. Bolagen ska fokusera på en process utan kapitalförstöring, och återkomma till kommunstyrelsen med kontinuerlig uppdatering gällande planen.	Beslutat i KF 2019-10-17	Statusrapport lämnades i december 2021. Nästkommande rapport väntas 2023.

Tabell 4 - Pågående uppdrag för Stadshus som tilldelats i och utanför tidigare budgetbeslut av kommunfullmäktige

3 Förutsättningar enligt ägardirektiv

3.1 Stadshus uppdrag enligt ägardirektiv

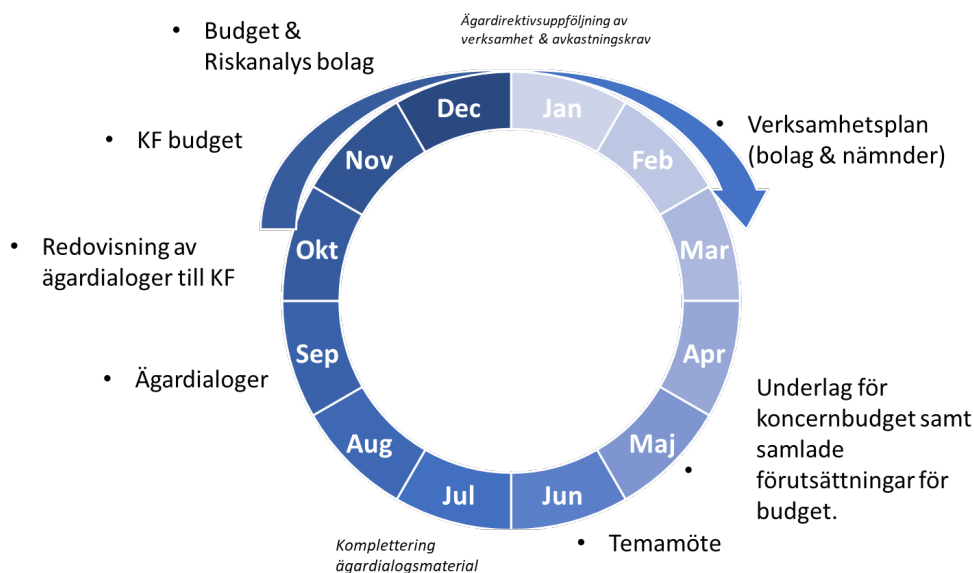
Stadshus uppdrag är att utöva stadens ägarroll i de direktunderställda bolagen, samt de regionala bolagen. Utöver ägardirektiv, tar Stadshus sin utgångspunkt i Göteborgs Stads riktlinje för ägarstyrning och de verktyg som den anvisar som till exempel ägardialog, framtagande av förslag till ägardirektiv, uppsikt och uppföljning samt samordnande och stödjande insatser.

Ägarstyrningen ska utgå från ett hela staden-perspektiv vilket innebär ansvar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom bolagskoncernen. Stadshus ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom koncernen, samt, i samverkan med berörda bolag, ta initiativ till förändringar av de direktunderställda bolagen.

Kommunstyrelsen beslutade den 25 januari (KS 2023-01-25 Dnr 1119/22) om förslag att revidera Stadshus bolagsordning, ägardirektiv och Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning. Orsaken till förslagen var dels att aktualitetsprövning av styrande dokument och eventuella revideringar av ägardirektiv alltid ska göras minst i samband med ny mandatperiod, dels utifrån rekommendation och iakttagelser som lämnats av stadsrevisionen.

3.1.1 Strategisk planering med ägardialog

Processen för strategisk planering med ägardialog är central för bolagets kärnuppdrag – aktiv ägarstyrning, och skapar tillsammans med Göteborgs Stads struktur- och tidplan för budget och uppföljningsprocessen förutsättningar för bolagets förberedelser och kalenderplanering. Stadshus förbereder för att under 2023 genomföra ägardialoger med underliggande moderbolag och direktrapporterande bolag utifrån det reviderade ägardirektivets intentioner. Se nedan i avsnitt 3.2.1 för redovisning av förändrade förutsättningar för ägardialogsprocessen.

Figur 1 - Stadshus årshjul

3.1.2 Uppföljning av verksamhet och avkastningskrav

Inför 2021 kompletterades Stadshus årshjul med processen för *långsiktig framåtriktad uppföljning av verksamhet och avkastning*. Processen innefattar Stadshus uppföljning av vissa bolags krav på att löpande analysera hur förutsättningar och förhållanden avseende avkastningskrav skiljer sig åt mellan branschnorm och de egna verksamheterna. Processen tar stöd i bolagens ägardirektiv där det framgår att bolagens ekonomiska avkastningskrav återkommande ska värderas och följas samt att kraven ska stå i paritet med branschens lönsamhet. Bolagen ska även kontinuerligt använda benchmarking med relevanta aktörer i syfte att utveckla verksamhetens effektivitet och produktivitet.

Processen knyter ihop ägardialogen med förutsättningar för budget och kommande års ägardialog. Uppföljningen av avkastningskraven görs i regel inom ramen för ägardialogerna och redovisas i februari av de bolag som omfattas av dessa.

3.1.3 Samlade förutsättningar för budget

En viktig del av Stadshus årshjul är stadsledningskontorets förutsättningar för budget, som lämnas till kommunstyrelsen på våren. Underlaget syftar till att ge de politiska partierna initiala förutsättningar för att genomföra sitt budgetarbete. Stadshus bidrar i arbetet med de övergripande förutsättningarna som gäller för bolagskoncernen. Stadsledningskontoret beskriver i underlaget ett utgångsläge för budgetarbetet, så långt de kan överblicka.

3.1.4 Styrning och ledning – från delar till helhet

I syfte att bidra till ett hela staden perspektiv och som en del av Stadshus ansvar för samverkan och samordning inom bolagskoncernen ansluter bolaget till det utvecklingsarbete som sker inom Stadens ledarforum, med förvaltnings- och bolagschefer. Syftet med ledarforum är att stärka det gemensamma ansvaret och utveckling av stora utmaningar för Göteborgs Stad. Forumet sätter fokus på *Från*

delar till helhet, och söker den bästa lösningen för stadens målgrupper. Den förflyttning från *delar till helhet* som ska ske baseras på Göteborgs Stads förhållningssätt:

- Vi vet vårt uppdrag och vem vi är till för
- Vi bryr oss
- Vi arbetar tillsammans
- Vi tänker nytt

3.2 Uppdrag och utveckling utifrån ägardirektiv

Utifrån ägardirektiv, bolagsordning och andra relevanta styrande dokument har Stadshuset gjort en planering av verksamheten fördelat på fyra olika områden: *Ägarstyrning, Finansiell samordning, Ägarstöd* och *Intern utveckling*.

3.2.1 Ägarstyrning

Revidering av ägardirektiv och riktlinje för ägarstyrning

Med bakgrund av revideringen av bolagets ägardirektiv och riktlinjen för ägarstyrning (KS 2023-01-25 Dnr 1119/22) kommer Stadshuset under året behöva omsätta de förändringar som föreslås för både ägardirektiv och riktlinjen för ägarstyrning i praktisk handling, givet att förslaget beslutas av kommunfullmäktige. Detta berör till exempel genomförande av ägardialoger och att moderbolagen ska säkerställa sitt politiska ansvarstagande i de fall dotterbolag består av tjänstemannastyrelser.

Med de justeringar som föreslås avseende det kommunala ändamålet i Stadshuset ägardirektiv bedömer stadsledningskontoret att Stadshuset bolagsordning och ägardirektiv speglar syfte och ändamål med bolaget. Föreslagna revideringar av riktlinjerna för ägarstyrning bedöms kunna ge kommunfullmäktige förutsättningar för en mer ändamålsenlig ägarstyrning.

Ägardialoger

Av nuvarande riktlinjer för ägarstyrning och av Stadshuset ägardirektiv framgår att bolaget minst en gång per år ska planera och genomföra ägardialoger med de direktunderställda bolagen. I det förslag på reviderat ägardirektiv och reviderad riktlinje som angetts ovan föreslås en justering som innebär att skrivningarna om att minst en gång per år planera och genomföra ägardialog ersätts med kontinuerligt planera och genomföra ägardialog. Förändringen föreslås även gälla för moderbolagen i koncernen. Denna föreslagna ändring medför ökade krav på moderbolagen att motivera och löpande kommunicera planeringen för sin ägardialogprocess med Stadshuset. Med anledning av de föreslagna förändringarna kommer Stadshuset under våren avvakta kommunfullmäktiges beslut och därefter återkomma till Styrelsen med förslag på upplägg för årets ägardialoger.

Effekter av införande av riktlinje för direktavkastning och modell för kapitalstruktur

Stadshuset har i januari återrapporterat (Stadshuset 2023-01-23 Dnr 0069/21 och 0070/21) de två budgetuppdrag som tilldelades bolaget i kommunfullmäktiges budget 2022–2024 (KF 2021-11-11 § 4). Uppdragen gällde att ta fram ett långsiktigt hållbart

finansiellt ramverk för Stadshuskoncernen och att genomföra en genomlysning och föreslå förändringar av bolagens kapitalstruktur. Ärendena avvaktar nu beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Givet beslut enligt Stadshus förslag ger detta ett antal förutsättningar och konsekvenser som bolaget måste arbeta med framåt.

Som svar på uppdraget om långsiktigt finansiellt ramverk har Stadshus lämnat förslag på en ny riktlinje som definierar vad direktavkastning från Stadshuskoncernen är och vilka nivåer som kan lämnas. Ett införande av riktlinjen kommer bland annat innebära att Stadshus måste arbeta med den praktiska tillämpningen av riktlinjen, bland annat i vilken form beslutsunderlag och rapportering till styrelse, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ska ske. En naturlig del i införandet är att Stadshus som ett första steg redovisar aktuella nyckeltal, förutsättningar och möjligheter i stadsledningskontorets handling *Förutsättningar för budget* i maj.

Stadshus bedömer också att ett införande av riktlinjen för direktavkastning förutsätter att kapitalförflyttningar görs mellan dotterbolagen i koncernen och Stadshus för att möjliggöra en eventuell användning av ansamlade vinstmedel utan att finansiera dem via förvärvslån. De transaktionerna ingår som en del i slutförandet av uppdrag att genomföra en genomlysning och föreslå förändringar av bolagens kapitalstruktur.

Fortsatt arbete tillsammans med Klimatomställningsfunktionen

I förutsättningar för budget 2023–2025 och i delårsrapport augusti uppmärksammade Stadshus kommunstyrelsen på stadshuskoncernens finansiella omställningsrisker inom klimat- och energiområdet. Riskerna är en konsekvens av de marknadsförändringar som sker utifrån samhällets behov av att minska klimatförändringarna och där kommunfullmäktiges mål är att Göteborgs klimatavtryck är nära noll år 2030.

Arbetet drivs av Miljö och Klimatnämnden inom klimatomställningsfunktionen. Stadshus har under 2022 deltagit i arbete och ser framför sig att fortsatt vara en del i arbetet under 2023.

Kompetensförsörjning och organisationskultur

Kompetensförsörjning på såväl kort som lång sikt är en kritisk fråga inom i princip alla verksamheter, om än att utmaningarna ser olika ut, särskilt i bolagens heterogena och till delar konkurrensutsatta verksamheter. Stadshus har ett fortlöpande arbete syftande till att stärka förutsättningarna för bolagen, och staden som helhet, att kunna hantera frågan. Stadshus arbete sker främst genom samordning och stöd samt genom samverkan med stadsledningskontoret i det stadenövergripande samordningsarbetet.

Förmåga att lyckas med verksamheternas kompetensförsörjning är mångfacetterat och handlar konkret om att kunna attrahera, rekrytera, behålla och utveckla stadens medarbetare och chefer. God arbetsmiljö är en grundläggande komponent och i det är arbetet med intern organisationskultur centralt. Inom ramen för arbetet med ägarstyrning samt samordning och stöd verkar Stadshus aktivt för transparent och resurseffektiv styrning samt söker främja god organisationskultur inom bolagen, med särskilt fokus på förståelse för roll och uppdrag inom den samlade kommunkoncernen.

3.2.2 Finansiell samordning

Förändrad process för finansiell samordning

Som en del av återrapporteringen av uppdraget om att ta fram ett långsiktigt hållbart finansiellt ramverk för Stadshuskoncernen (Stadshus 2023-01-23 Dnr 0070/21) har Stadshus också lämnat förslag på reviderad process för Stadshus finansiella samordning. Förslaget innebär att nuvarande process för finansiell samordning delas upp i två olika delar, en för Stadshuskoncernens skattesamordning och en för ekonomiska justeringar.

Givet beslut i kommunfullmäktige kommer förslaget leda till att Stadshus behöver genomföra en del förändringar i det praktiska arbetet för de ekonomiska justeringarna.

Hantering av förvärvslån

Stadshus styrelse beslutade den 23 januari om att översända förslag om hantering av Stadshus förvärvslån till kommunstyrelsen. Förslaget innebär att Stadshus ska ges i uppdrag att inom ramen för den finansiella samordningen årligen föreslå en hanteringsordning avseende Stadshus låneportfölj så att Stadshus effektivt kan optimera sina externa lån i takt med att lånen förfaller.

3.2.3 Ägarstöd

Styrelseutbildning

Stadshus har enligt ägardirektiv ansvar för planering och genomförande av insatser för att höja bolagsstyrelsernas generella kompetens. Förberedelse och upphandling av styrelseutbildning för mandatperioden 2023–2026 inleddes under 2022. Vid styrelsens sammanträde 2022-11-21 lämnades information om upplägg och status.

Styrelseutbildningen är planerad i samråd med stadsledningskontoret i syfte att koppla an till den grundläggande politikerutbildning som stadsledningskontoret genomför under våren 2023. Styrelseutbildningen kommer erbjudas samtliga politiker i bolagens styrelser och genomförs med planerad start efter sommaren 2023.

Företagens hållbarhetsrapportering och taxonomin

Från och med räkenskapsåret 2025 kommer cirka 20 bolag i Stadshuskoncernen att omfattas av direktivet om företagens hållbarhetsrapportering (Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD). Detta medför också att dessa bolag måste redovisa enligt EU:s nya taxonomiförordning och måste rapportera hur hållbara deras produkter och tjänster är i förhållande till riktlinjerna i EU-taxonomin. Syftet med taxonomin är att hjälpa investerare att identifiera och jämföra miljömässigt hållbara investeringar. Stadshus, tillsammans Stadsledningskontoret och med berörda bolag, har påbörjat ett arbete med att samordna gemensamma behov av stöd och utbildning, vilket kommer intensifieras under 2023.

Genom CSRD införs mer detaljerade rapporteringskrav och säkerställs att stora företag lever upp till skyldigheten att rapportera om hållbarhetsfrågor såsom miljöriktigheter, sociala rättigheter, mänskliga rättigheter och styrningsfaktorer. Direktivet inför också krav på certifiering av hållbarhetsrapportering och ökad tillgång till information, genom ett särskilt avsnitt i företagets förvaltningsberättelse. Därtill medför direktivet att ett bolags styrelse kommer få ansvar för den påverkan som

företagets produkter/tjänster har på miljön och att det kommer krävas hållbarhetskompetens i styrelserna.

3.2.4 Intern utveckling

Flera systeminföranden under året

Under året planeras minst två större systemförändringar som kommer påverka Stadshus verksamhet. Det innefattar lokala införanden av dels stadens nya ärendehanteringssystem (Ciceron), dels stadens nya intranät (Digitala Navet). Intraservice driver huvudprojektet och Stadshus förberedande arbete har pågått sedan 2021. Arbetet utgör ett av de områden där samverkan och samarbete sker mellan Stadshus och stadsledningskontoret för att nå synergier och effektiva processer. Tidplanerna för införanden har skjutits fram flertal gånger. Bland annat beroende av komplexa frågeställningar rörande personuppgiftsbehandlingar inom O365 i Digitala Navet, allmän brist på resurser inom huvudprojektet samt arbete med kvalitetshöjande åtgärder, främst inom Ciceron. Enligt nu gällande tidplan ska införanden ske under 2023. Båda införandena kommer påverka samtliga av Stadshus medarbetare och medföra att tid för utbildning och stöd måste avsättas.

Arbetsmiljö

Under hösten genomfördes en lokalöversyn tillsammans med stadsledningskontoret och de nya stadsutvecklingsförvaltningarna i syfte att skapa effektiva lokallösningar för de nya förvaltningarna och en ändamålsenlig användning av lokalerna. Ytterligare utgångspunkter var också att alla i huset skulle arbeta utifrån konceptet aktivitetsbaserat arbetssätt och att förändrade arbetssätt efter pandemin skulle beaktas. För Stadshus del innebar detta att bolagets verksamhet från årsskiftet är lokaliserad till Gustav Adolfs Torg 4 där stadsledningskontoret ansvarar för lokalerna. Inför lokalförändringen togs det fram en risk- och möjlighetsanalys med åtgärdsplan som kommer att följas upp under året.

Resultatet av 2022 års medarbetarundersökning visar att HME (Hållbart medarbetarengagemang) minskar från 70 till 65 vilket är andra året i rad som resultatet försämras. Efter en samlad analys kommer en åtgärdsplan tas fram och aktiviteter genomförs under året.

Tid- och arbetsplan för verksamhetsår 2023

Göteborgs Stads riktlinje för styrning uppföljning och kontroll anger att nämnd/bolagsstyrelse årligen ska besluta om en tid- och arbetsplan för sitt eget planerings- och uppföljningsarbete i enlighet med stadens gemensamma anvisningar. I styrelsens arbetsordning anges också att styrelsen ska fastställa en årsarbetsplan. Föreliggande plan utgår från ovan nämnda styrning. Tid- och arbetsplan 2023 ska betraktas som en översiktlig plan och kan på grund av förändrade förutsättningar eller andra omständigheter komma att förändras under året. Väsentliga förändringar i årsarbetsplanen redovisas vid presidie möten och informeras om i vd-rapport till styrelsen. Kommunfullmäktige beslutade om budget vid sammanträde 2022-11-24. Tidplanen fanns bilagd i ärendet Budget 2023 som styrelsen tog beslut om vid sammanträdet 2022-12-14. Planen biläggs även i nu aktuellt ärende.

Bolagets omfattning är begränsad och budgetramen är fastställd av kommunfullmäktige varför bolagets handlingsutrymme är väl definierat. Den taktiska planeringen består av budget, verksamhetsplan och tid- och arbetsplan. Med hänsyn tagen till tillkommande ärenden från kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, styrelsen och direktrapporterande bolag sker löpande en operativ planering och prioritering.

Bolagets uppföljning sker löpande inom bolaget. Styrelsen informeras kontinuerligt i vd-rapport om väsentliga avvikelser från plan och genom de fasta uppföljningstillfällen som framgår av stadens gemensamma tidplan för uppföljning och rapportering¹.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Återrapportering av de uppdrag som tilldelats bolaget av kommunfullmäktige görs i samband med delårs- och årsrapport. Detta gäller för samtliga uppdrag som beslutats av kommunfullmäktige, i och utanför budgetbeslut. Enskilda ärenden kan därtill ha en egen plan för återrapportering, vilket anges i bolagets budget och verksamhetsplan.

¹ Struktur- och tidplan för budget och uppföljningsprocessen 2023 beslutades av kommunstyrelsen 2023-02-08. Bolagets uppföljning av budget och verksamhetsplan sker löpande och rapporteras till styrelsen vid tre tillfällen under året – delårsrapport mars och delårsrapport augusti samt i årsrapport.

Tid- och arbetsplan för verksamhetsår 2023

I planen nedan redovisas de ärenden vars leveranser är kända inför utskick till styrelsemötet den 20 februari 2023.

Januari 2023

Ärende	Kommentar
Sammanställning av bolagens beslutade budgetar för verksamhetsår 2023	
Årsrapport 2022 dataskydd	
Månadsrapport november 2022	

Februari 2023

Ärende	Kommentar
Årsredovisning och koncernredovisning 2022	Plan & Uppföljn.
Förslag till vinstdisposition 2022	
Årsrapport 2022	Plan & Uppföljn.
Stadsrevisionens granskningsredogörelse 2022	
Eventuella övriga erforderliga beslut i anledning av den förestående årsstämman	
Årsrapport 2022 Gothenburg European Office	
Information ägarråd för regionala bolag	

Mars 2023

Ärende	Kommentar
Årsstämma, konstituerande möte kombinerat med ordinarie styrelsemöte	
Rapport om kommunfullmäktiges val av ledamöter m.fl.	
Val av styrelsens ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande samt beslut om firmateckning	
Styrelsens arbetsordning	
Attestinstruktion	
Månadsrapport februari 2023	
Information ägarråd för regionala bolag	
Redovisning av 2022 års ägardialoger för regionala bolag	

April 2023

Ärende	Kommentar
Beslut om delårsrapport mars 2023 inklusive status för kommunfullmäktiges uppdrag som tilldelats i och utanför budgetbeslut inklusive redovisning av moderbolagens ägardialoger med dotterbolag	Plan & Uppföljn. KF budgetuppdrag
Fastställande av interna styrdokument som ska styrelsebehandlas	
Information ägarråd för regionala bolag	

Juni 2023

Ärende	Kommentar
Yttrande till stadsrevisionens avseende granskning av verksamhetsåret 2022	
Anmälan av stadsrevisionens granskningsplan för 2023	
Information ägarråd för regionala bolag	
<i>I anslutning till styrelsemötet hålls temamöte inför kommande ägardialoger 2023</i>	

Augusti 2023

Ärende	Kommentar
Halvårsrapport 2023 Gothenburg European Office	
Månadsrapport maj 2023	

September 2023

Ärende	Kommentar
Beslut om delårsrapport augusti 2023 inklusive status för kommunfullmäktiges uppdrag som tilldelats i och utanför budgetbeslut	Plan & Uppföljn. KF budgetuppdrag
Styrelsens sammanträden 2024 samt temamöte och ägardialoger 2024	
Fastställa tidplan för bolagens årsstämmor 2024	
<i>Ägardialoger med moderbolag och direktrapporterande bolag föreslås ske tisdagar under september månad</i>	

Oktober 2023

Ärende	Kommentar
Beslut om förslag till bokslutsdispositioner 2023	
Redovisning av 2023 års ägardialoger	
Information ägarråd för regionala bolag	

November 2023

Ärende	Kommentar
Månadsrapport oktober 2023	
Information ägarråd regionala bolag	

December 2023

Ärende	Kommentar
Beslut om budget och verksamhetsplan 2024 inklusive tid- och arbetsplan	Plan & Uppföljn.
Beslut om samlad riskbild och internkontrollplan 2024 samt återrapportering interna kontroller för verksamhetsår 2023	Plan & Uppföljn.
Val av ombud till dotterbolagens årsstämmor 2024 samt information om ansvar vid genomförande av stämmor	
Information ägarråd och ägardialoger regionala bolag	
Styrelsens utvärdering av styrelsearbetet 2023 samt utvärdering av vd 2023	

Januari 2024

Ärende	Kommentar
Sammanställning av bolagens beslutade budgetar för verksamhetsår 2024	

Februari 2024

Ärende	Kommentar
Årsredovisning och koncernredovisning 2023	Plan & Uppföljn.
Förslag till vinstdisposition 2023	
Årsrapport 2023	Plan & Uppföljn.
Genomgång av auktoriserade revisorernas och lekmannarevisorernas iakttagelser 2023	
Eventuella övriga erforderliga beslut i anledning av den förestående årsstämman	
Årsrapport 2023 Gothenburg European Office	
Information ägarråd för regionala bolag	